

www.vlada.cz
EUROSKOP.CZ

Týdenní monitoring událostí v EU Sekce pro evropské záležitosti Úřadu vlády ČR

Kulatý stůl Národního konventu ke Globální strategii EU

V pátek 5. února 2016 se v rámci Národního konventu o EU uskutečnil kulatý stůl o Globální strategii EU. Účastníci diskutovali zejména o přínosu EU v oblasti vnějších vztahů, klíčových tematických a geografických oblastech této strategie a očekáváních na ní kladených.

Klíčové body

Hlavním tématem debaty byla **Globální strategie EU** připravovaná vysokou představitelkou Unie Federikou Mogheriniovou, která již ve své strategické revizi naznačila, že Evropská unie musí být v současném světě více proaktivní, aby se dokázala prosadit. Současně se dle ní naskýtá unikátním institucím a členským státům příležitost ke konsolidaci neurovnávaných vztahů a obnovení sebevědomí, které bylo patrné v Evropské bezpečnostní strategii z roku 2003. Mezi hlavní výzvy patří pěstování euroatlantických vztahů a lepší komunikace s Ruskem. Účastníci diskutovali o následujících **otázkách**:

(1) V čem vidíte největší přínos EU v oblasti vnějších vztahů a v čem spatřujete její největší slabiny? Které tematické a geografické oblasti v Globální strategii EU považujete za klíčové?

(2) Jaké zlepšení či posuny očekáváte od Globální strategie EU v oblasti akceschopnosti Společné zahraniční a bezpečnostní politiky/Společné bezpečnostní a obranné politiky? Jaké konkrétní návrhy by Česká republika měla uplatnit v této oblasti včetně posílení dělby práce mezi EU a NATO a utužení transatlantické spolupráce?

Diskuzi moderoval Jakub Janda, zástupce ředitele think-tanku Evropské hodnoty. Podkladový dokument představil Jan Kovář z Evropských hodnot, svá stanoviska pak uvedli zástupci Úřadu vlády ČR, Ministerstva zahraničních věcí ČR a Ministerstva obrany ČR. Jednání se zúčastnili zástupci státní správy, institucí EU, neziskových organizací, byznysu, akademické sféry a sociální partneři. Jednání se mimo jiné zúčastnil předseda zahraničního výboru Poslanecké sněmovny Karel Schwarzenberg, předsedkyně Podvýboru pro migraci a azylovou politiku Výboru pro evropské záležitosti Poslanecké sněmovny Helena Langšádlová nebo předseda senátního Výboru pro záležitosti EU Václav Hampl.

Diskutující se shodli, že Evropská bezpečnostní strategie z roku 2003 je nevyhovující, EU jako globální hráč potřebuje strategii novou, a to proaktivní. Unie disponuje řadou nejrůznějších nástrojů, které musejí být lépe koordinovány, aby mohla být strategie řádně implementována.

V tomto ohledu je klíčová především Společná bezpečnostní a obranná politika a Společná zahraniční a bezpečnostní politika. Garantem evropské bezpečnosti je NATO a Unie s ním musí lépe kooperovat. Přestože pouze 21 z 28 členských států je zároveň členy NATO, v současnosti žádná lepší varianta neexistuje, pokud se Unie nehodlá blíže zabývat myšlenkou společné evropské armády. S ohledem na geografické priority nové strategie se rýsuje určitý konsenzus, který určuje, že hlavní zájmy EU leží v oblasti tzv. širšího sousedství EU. Hlavním strategickým partnerem jsou pro EU Spojené státy, které sdílejí nejen podobné globální zájmy, ale také hodnoty (např. liberální demokracie, normativně ukotvený mezinárodní pořádek, aj.).

Z diskuse dále vyplynulo, že Česká republika a případně další středoevropské a východoevropské členské státy EU mají zájem na tom, aby se nová strategie věnovala zejména oblastem Východního partnerství a Západního Balkánu, jakožto našim nejbližším neunijním partnerům, a také aby definovala vztah k Rusku, které svoji politikou v posledních letech (Gruzie 2008, Ukrajina 2014) často zasahuje do zmíněných oblastí. Vícekrát byla zdůrazňována nutnost řádné implementace strategie. EU musí být schopná reagovat v reálném čase a „nezaspat“.

Východiska pozice ČR

Podle státního tajemníka pro evropské záležitosti Tomáše Prouzy se oblast bezpečnosti mění a potřebuje komplexní evropský přístup. V posledních letech se výrazně zhoršila bezpečnostní situace v okolí Evropy. Směrem na východ i jih roste počet konfliktů a zvyšuje se i riziko teroristických útoků. Proto musí být dle T. Prouzy Evropská unie jako celek důraznější a pro prosazování svých cílů musí využívat všechny nástroje, které má k dispozici – zahraničněpolitické, rozvojové i obchodní. Důležitá je i role jednotlivých států. Vláda ČR proto začala v minulém roce navyšovat výdaje na obranu, posiluje i bezpečnostní služby, zvyšuje počet vojáků v zahraničních misích nebo vysílá policisty do zemí, jež se momentálně vypořádávají s přímým přílivem migrantů. Nyní je na řadě podpořit přijetí nové Globální strategie EU.

Předpokládaný další vývoj

Další kulatý stůl Národního konventu o Evropské unii se uskuteční 11. března 2016 a bude se zabývat stavem projektu Energetické unie rok po jeho představení. Více informací o plánovaných akcích najdete na webu www.narodnikonvent.eu nebo na twitterovém profilu @KonventEU.

/D. Morgensteinová/

Obsah monitoringu

Kulatý stůl Národního konventu ke Globální strategii EU 1

Komise

Balíček proti vyhýbání se daňovým povinnostem 2

Nové pravidla pro schvalování typu motorových vozidel 2

Rada

Výsledky neformálního jednání ministrů pro rozvoj 3

Výsledky nef. jednání ministrů pro obchod 3

Výsledky neformálního jednání ministrů obrany 4

Evropský parlament

Výsledky plenárního zasedání 4

Nová podoba dohody o Safe Harbour 5

Rozprava k migraci a budoucnosti Schengenského prostoru 6

Informace

Anotace agend Rad 6

550. zasedání Výboru pro EU na pracovní úrovni 7

Rámcové pozice 8

Kalendář EU 8

Balíček proti vyhýbání se daňovým povinnostem > Komise

Dne 28. ledna 2016 předložila Komise v souladu se svým pracovním plánem tzv. Balíček proti vyhýbání se daňovým povinnostem, jehož účelem je zavést taková opatření, která by vedla k zajištění větší daňové transparentnosti v EU a zamezila agresivnímu daňovému plánování (KOM(2016) 23–26). Balíček rovněž odráží globální politický a ekonomický přístup ke zdanění příjmů právnických osob a navazuje na mezinárodní iniciativu OECD zaměřenou na zamezení eroze daňového základu a přesouvání zisku (BEPS).

Kontext

Předloženy balíček je součástí ambiciózního plánu Komise pro boj proti vyhýbání se daňovým povinnostem ze strany podniků a škodlivé soutěži v oblasti daní v EU. Předpokládá se, že kvůli podnikům, které se vyhýbají svým daňovým povinnostem, přicházejí rozpočty členských států EU každoročně o miliardy eur. Je také narušováno spravedlivé rozdělení zátěže mezi daňové poplatníky a spravedlivá hospodářská soutěž mezi podniky. Podpora transparentnosti a spolupráce v boji proti agresivnímu daňovému plánování a nekalým daňovým praktikám je proto chápána jako zcela zásadní.

Aktivita EU na tomto poli zapadá do rámce mezinárodních aktivit OECD, která kontinuálně prosazuje opatření pro zamezení přesouvání zisků a eroze daňového základu (BEPS), kdy vedoucí představitelé skupiny G-20 schválili v listopadu 2015 balíček OECD vytvářející nové celosvětové normy pro zdanění právnických osob. Projekt OECD je nyní ve fázi implementace.

Klíčové body

Cílem návrhů je koordinovaná reakce celé EU vůči vyhýbání se daňovým povinnostem ze strany právnických osob. Balíček je založen na třech pilířích:

(1) **Zajištění účinného zdanění v EU** a s tím spojený návrh směrnice proti vyhýbání se daňovým povinnostem. Základní zásadou daně z příjmů právnických osob je,

že by společnosti měly platit daně tam, kde vytváří své zisky. Balíček předkládá konkrétní návrhy s cílem pomoci členským státům zajistit, aby se tak skutečně dělo.

(2) **Zvyšování daňové transparentnosti** a revize směrnice o správní spolupráci. Transparentnost má zásadní význam pro identifikování praktik agresivního daňového plánování ze strany velkých společností a pro zajištění spravedlivé soutěže v daňové oblasti. Na základě navrhovaných pravidel si budou vnitrostátní orgány každé jednotlivé země vyměňovat daňové informace o činnosti nadnárodních společností.

(3) **Zajištění rovných podmínek** prostřednictvím sdělení o vnější strategii pro účinné zdanění. Cílem strategie je posílit spolupráci s mezinárodními partnery v boji proti daňovým únikům, zdokonalit opatření EU na podporu spravedlivého zdanění v globálním měřítku na základě mezinárodních norem a vytvořit společný přístup k vnějším hrozbám daňových úniků.

Východiska pozice ČR

Vláda řadí boj proti daňovým únikům mezi své klíčové priority. Cestu však na rozdíl od Komise vidí spíše v oblasti nepřímých daní, a nikoli v oblasti daní přímých. V otázkách spojených s daní z příjmu právnických osob (návrh na společný konsolidovaný základ daně) je podpora ČR nejistá.

Předpokládaný další vývoj

Balíček má dodat stimul současnému procesu daňových reforem, motivovat členské státy pro další postup v této oblasti, napomoci přijmout závazky a přeměnit je v legislativní opatření. Komise plánuje i nadále prosazovat další části svého programu v celém roce 2016 a v dalších letech s řadou důležitých návrhů, včetně znovuzahájení návrhů o zavedení konsolidovaného základu daně z příjmů právnických osob (CCCTB).

/Ch. Kovaříková/

Nové pravidla pro schvalování typu motorových vozidel > Komise

27. ledna 2016 vydala Komise návrh nařízení o schvalování motorových vozidel a jejich přípojných vozidel, jakož i systémů, konstrukčních částí a samostatných technických celků určených pro tato vozidla a o dozoru nad trhem s nimi (KOM(2016) 31).

Kontext

Právní rámec pro schvalování typu výrobků automobilového průmyslu se vztahuje na tři kategorie vozidel: motorová vozidla a jejich přípojná vozidla, motocykly a traktory. Cílem návrhu je přezkoumat právní rámec pro schvalování typu motorových vozidel a jejich přípojných vozidel. Právní rámec pro ostatní dvě kategorie vozidel byl již předmětem podstatné revize v roce 2013.

Právní rámec byl podroben tvrdé kritice v souvislosti se skandálem koncernu Volkswagen (tzv. Dieselgate). Tato revize má za cíl překonat stávající nedostatky a mezery a obnovit důvěru občanů ve schopnost regulačního systému zajistit dostatečnou úroveň ochrany zdraví a životního prostředí.

Klíčové body

Návrh i nadále vychází z přístupu rozdělení na úrovně („split-level approach“), který již v rámci EU byl zave-

den. Tento přístup předpokládá vytvoření právních předpisů ve třech krocích:

(1) **Základní ustanovení a oblast působnosti** stanoví Evropský parlament a Rada v nařízení založeném na článku 114 Smlouvy o fungování EU v souladu s řádným legislativním postupem,

(2) **Podrobné technické specifikace** spojené se základními ustanoveními se stanoví v aktech v přenesené pravomoci, které přijme Komise v souladu s článkem 290 Smlouvy o fungování EU,

(3) **Prováděcí akty**, kterými se stanoví správní ustanovení, jako jsou vzor pro informační dokument a certifikáty schválení typu, prohlášení o shodě atd., přijme Komise v souladu s článkem 291 Smlouvy o fungování EU.

Toto nařízení se vztahuje na motorová vozidla pro dopravu osob, motorová vozidla pro dopravu nákladů a popřípadě jejich přípojná vozidla. Návrh by měl posílit současný rámec pro schvalování vozidel, a to zejména zavedením ustanovení o dozoru nad trhem. Dozor nad trhem v automobilovém odvětví by měl být zaveden určením povinností hospodářských subjektů v dodavatelském řetězci, odpovědností donucovacích orgánů v členských státech a opatření, /Pokračování na s. 3/

jež mají být přijata, pokud jsou na trhu zjištěny výrobky automobilového průmyslu, které představují závažná bezpečnostní nebo environmentální rizika nebo které nespĺňují požadavky na schválení typu.

Vzhledem k omezením víceletého finančního rámce na období 2014–2020 musí být provádění tohoto legislativního návrhu založeno na stávajících zdrojích a navrže-no tak, aby nebyly zapotřebí žádné dodatečné finanční zdroje z rozpočtu EU.

Východiska pozice ČR

Ministerstvo dopravy zpracuje k návrhu rámcovou pozici. Vláda ČR v obecné rovině vítá nápravu legislativního

rámce pro motorová vozidla s ohledem na zásadní podíl tohoto sektoru na hospodářství ČR. Vláda proto podporuje kroky pro obnovení důvěry evropských občanů a taktéž zahraničních trhů v evropský automobilový průmysl.

Předpokládaný další vývoj

Návrh nařízení bude projednán v řádném legislativním postupu. Jako problematické lze očekávat projednávání implementačních a delegovaných aktů.

/R. Juřík/

Výsledky neformálního jednání ministrů pro rozvoj > Rada

Ve dnech 1. – 2. února 2016 se v Amsterdamu uskutečnilo neformální jednání Rady pro zahraniční věci ve formátu ministrů pro rozvoj. Delegaci ČR vedl náměstek ministra zahraničních věcí Martin Tlapa.

Klíčové body

Jednání bylo zahájeno neformální večerní výměnou názorů s vysokou představitelkou Federikou Mogheriniovou na téma momentálně vznikající **Evropské globální zahraničně-bezpečnostní strategie (EGS)**. Následovala pracovní večeře ministrů s diskuzí nad budoucností vztahů EU a regiony Afriky, Karibiku a Tichomoří (**AKT**) po roce 2020. Hostujícím řečníkem debaty byl Geert Laporte z European Centre for Development Policy Management, který shrnul dosavadní reflexi k Dohodě z Cotonou: i) otázku relevance stávajícího partnerství, ii) kritiku stávajícího formátu včetně 5 nejvíce kritizovaných aspektů a iii) zodpovězení existenciálních otázek pro budoucí formát.

Samotné jednání 2. února otevřela nizozemská ministryně pro rozvoj a obchod Liliane Ploumenová tématem vznikající **EGS z pohledu rozvojové spolupráce**. Vystoupil také tým zvláštních poradců vysoké představitelky pro EGS, který detailněji představil pět hlavních dimenzí EGS, která by měla být skutečně globální strategií vnějších akcí EU, než jen pouhou bezpečnostní strategií. Jednalo se o posílení EU jako bezpečného společenství, posílení odolnosti, integrovaný přístup ke komplexním krizím, efektivní multilateralismus a posílení globální správy a řízení. Tematicky bylo nejvíc rozvinuto širší pojetí principu odolnosti, geograficky pak o vztahy směrem na východ a na jih od EU.

Ministři dále diskutovali téma **migrace a rozvoje**: jak zlepšit situaci stávajících uprchlíků v regionu (Sýrie, Libanon, Jordánsko) ve světle dárcovské konference v Londýně (4. února 2016). Nizozemské předsednictví

Výsledky neformálního jednání ministrů pro obchod > Rada

Dne 2. února 2016 se v Amsterdamu uskutečnilo neformální jednání Rady pro zahraniční věci ve formátu ministrů pro obchod. Ministři diskutovali globální hodnotové řetězce, přiznání statusu tržního hospodářství Číně a dohodu TTIP. Delegaci ČR vedl ministr průmyslu a obchodu Jan Mládek.

Klíčové body

Jednání Rady bylo zahájeno společným obědem s ministry pro rozvoj na téma **globálních hodnotových řetězců**. Jednání probíhalo formou neformálních kulatých stolů, součástí byly i prezentace soukromého sektoru.

zdůraznilo, že uprchlíkům musí být umožněno v první řadě legálně pracovat a vzdělávat své děti i v krizových kontextech, aby nedošlo ke ztrátě dalších generací. EU by se měla zaměřit i na zájmy zemí a komunit, které současné uprchlíky hostí. V diskuzích zaznělo, že EU by neměla ve svých iniciativách zapomínat na Irák, přičemž Komise byla kritizována za nečinnost a nedostatečné finanční alokace, stejně jako nefunkčnost relokačních mechanismů uprchlíků v EU, kdy některé státy stále nepřijímají svůj díl odpovědnosti. Další státy podpořily Spojené království především v návrhu podpory flexibilních pravidel země původu v rámci Světové obchodní organizace pro Libanon a Jordánsko v ohledu levných půjček a dalších flexibilních finančních nástrojů. Na toto vystoupení reagovala Evropská investiční banka s podporou návrhu pro vytvoření takovýchto nástrojů.

Jednání bylo zakončeno společným obědem s ministry pro obchod na téma **globálních hodnotových řetězců** formou neformálních kulatých stolů na vysoké úrovni. Jejich součástí byly i prezentace soukromého sektoru, akcentována byla současná iniciativa Komise k textilnímu průmyslu.

Východiska pozice ČR

Vláda ČR ve svém vystoupení přivítala propojování bezpečnosti, rozvoje a obchodu pod hlavičkou EGS v dnešním komplexnějším a propojenějším světě. Dále vyzdvihla nástroje multilaterální spolupráce, včetně financování implementace Agendy 2030 formou efektivního globálního výběru daní. Také podpořila Francii v ohledu budování efektivnější komunikace k sobě navzájem EU v souvislosti s otázkami uprchlictví a rozvoje.

Předpokládaný další vývoj

Příští řádné zasedání Rady pro zahraniční věci ve formátu ministrů pro rozvoj se uskuteční dne 12. května 2016 v Bruselu. /E. Gerthnerová/

Komisařka pro obchod Cecilia Malmströmová seznámila přítomné ministry se svým hodnocením **10. ministerské konference Světové obchodní organizace**, která proběhla v prosinci 2015 v Nairobi. Přes komplikace v přípravné fázi v Ženevě a v Nairobi samotném se podle ní nakonec podařilo vyjednat dobrý výsledek, který mj. dává organizaci šanci na tento úspěch navázat. Mimořádným úspěchem z Nairobi je revize Dohody o informačních technologiích (ITA II.), jenž převyšuje 1 bilion USD světového obchodu. Ministři se shodli na spíše pozitivním hodnocení výsledku ministerské konference – šlo o maximum, kterého byli členové Světové obchodní organizace (WTO) v dané chvíli schopni. /Pokr. na s. 4/

Komisařka následně uvedla diskusi k dohodě **TTIP** představením momentální situace vyjednávání, která mají být v roce 2016 zintenzivněna. Problémem je situace v USA, kde zatím nedošlo k ratifikaci Transatlantického partnerství, jež se stále oddaluje. Komplikací jsou také nastávající prezidentské volby. Komisařka dále shrnula stav v jednotlivých kapitolách. V následné diskusi ministři většinou zdůrazňovali potřebu ambiciózní a komplexní dohody a nutnost otevřít všechny oblasti zájmu do léta 2016. Diskuze se vedla také k situaci v USA a ke stavu vyjednávání. Jako hlavní problematické oblasti členské státy uváděly přístup na americký trh s veřejnými zakázkami, služby v námořní dopravě, zeměpisná označení, zemědělství, energetiku a další. Jako prioritu pro příští kolo zdůrazňovaly investiční kapitolu. Dalšími tématy byly mobilita a transparentnost.

Proběhla také předběžná výměna názorů nad možnými scénáři, dle kterých může EU postupovat ve věci příznání **statutu tržního hospodářství Číně** v rámci Světové obchodní organizace. Dle sdělení Komise očekává Čína příznání statutu do konce letošního roku, nyní jsou zkou-

mány všechny možnosti. Cílem Komise je nalezení správné rovnováhy mezi ochranou domácího průmyslu před neférovými obchodními praktikami a dodržením mezinárodních závazků.

Východiska pozice ČR

Ministr J. Mládek ve svém vystoupení k situaci ve WTO mimo jiné ocenil výsledky v jednání o dohodě ITA II. a připomněl nutnost dokončit ratifikaci Dohody o usnadňování obchodu, jakož i některá jednání o rozšíření organizace (například o Írán). V debatě k TTIP uvedl, že vláda ČR věří v dosažení významného pokroku v roce 2016. Ekonomický přínos vláda vidí především v regulatorní oblasti. EU dle něj musí definovat společné ambice v oblasti veřejných zakázek a zajistit ambiciózní výsledek v oblasti služeb. V posledním bodě jednání zdůraznil, že v případě udělení statutu Číně je třeba brát ohled na zranitelná odvětví.

Předpokládaný další vývoj

Další zasedání Rady ve formátu ministrů pro obchod se uskuteční 13. května 2016. /M. Nemkyová/

Výsledky neformálního jednání ministrů obrany > Rada

Ve dnech 4. a 5. února se v Amsterdamu uskutečnila neformální zasedání Rady pro zahraniční věci ve formátu ministrů obrany. Ministři se zabývali spoluprací v oblasti obrany a vojenskými operacemi EU. Na společném obědě s ministry zahraničí se poté diskutovalo o bezpečnostních a obranných aspektech v Evropské globální strategii. Delegaci České republiky vedl ministr obrany Martin Stropnický.

Klíčové body

Předmětem diskuze bylo prohloubení obranné spolupráce včetně informace Komise o přípravě **Akčního plánu pro spolupráci v oblasti obrany**. Vypracování Akčního plánu je dalším krokem implementace Sdělení „Towards a more competitive and efficient defence and security sector“ z roku 2013 a závěrů Evropské rady z prosince 2013 a června 2015 s cílem podpořit rozvoj konkurenceschopného a efektivního evropského obranného průmyslu a trhu.

Ministři byli následně informováni o **vojenských operacích** v oblasti Sahelu (EUTM Mali), Africkém rohu (EUNAVFOR Atalanta, EUTM Somalia) a Středoafričské republice (EUMAM RCA). Diskutovali i o budování kapacit, výcviku i spolupráci s dalšími relevantními aktéry v zemi.

Výsledky plenárního zasedání > Evropský parlament

Od pondělí 1. do čtvrtka 4. února se konalo ve Štrasburku druhé letošní plenární zasedání Evropského parlamentu (EP). Poslanci se zabývali zejména přípravou únorové Evropské rady, migrační krizí, emisemi v automobilové dopravě a daňovými otázkami.

Ve středu 3. února dopoledne poslanci EP vedli za přítomnosti nizozemského ministra zahraničních věcí Berta Koendersa a předsedy Komise Jeana – Clauda Junckera rozpravu o **přípravě Evropské rady**, která se uskuteční ve dnech 18. a 19. února. Únorová Evropská rada se zaměří na dvě hlavní témata. V návaznosti na prosincové zasedání, kde se hovořilo o plánech Spojeného království na vypsání referenda o setrvání v EU, se bude jednat o dohodě na uspokojivém řešení ve všech čtyřech oblastech britských reformních požadavků. Také bude zhodnoceno provádění rozhodnutí, která byla do-

Ministři na společném obědě s ministry zahraničí hovořili o otázkách spojených s **Globální strategií Unie pro zahraniční a bezpečnostní politiku**. Řešili otázku schopnosti EU působit jako věrohodný aktér ve svém sousedství a globálně a bezpečnostní a obrannou dimenzi Globální strategie EU.

Východiska pozice ČR

Ministr M. Stropnický v otázce prohlubování spolupráce v obraně zdůraznil, že se jedná o komplexní proces, který vyžaduje dlouhodobou politickou podporu a stálý dohled. Zároveň je potřeba, aby byla evropská obrana zdrojově zajištěna a navyšovaly se národní obranné rozpočty členských států. Evropská globální strategie by měla sloužit jako základ pro implementační obrannou strategii, jež by měla být připravena co nejdříve, nejlépe do konce tohoto roku. V diskusi k operacím a misím pak ministr své kolegy informoval o své cestě do Mali, kde se sešel s příslušníky EUTM MALI. Podpořil pokračování mise a budování malijských kapacit.

Předpokládaný další vývoj

Další zasedání Rady pro zahraniční věci ve formátu ministrů obrany se uskuteční 19. dubna v Lucemburku.

/M. Nemkyová/

sud přijata v souvislosti s migrační a uprchlickou krizí. V rozpravě vyzvali zástupci jednotlivých frakcí k odpovědnému postupu zástupců členských států, jelikož v otázce uprchlické a migrační krize je potřeba dosáhnout reálných výsledků. Na plénu zazněla rovněž podpora setrvání Spojeného království v Unii, ovšem jednotliví řečníci také uvedli, že musí být vyjednaná dohoda přínosná nejen pro Británii, ale také pro 27 ostatních členských států EU.

V úterý 2. února se plénum Evropského parlamentu zabývalo otázkami souvisejícími s **migrační a uprchlickou krizí**. Poslanci společnou rozpravu zaměřili na výsledky jednání o financování uprchlického nástroje pro Turecko a o dodržování mezinárodní zásady nenavracení v souvislosti se současnou krizí.

/Pokračování na s. 5/

Po rozpravě, která se uskutečnila na plénu 18. ledna 2016, hlasovali poslanci ve středu 3. února o dočasném zvýšení **emisních limitů oxidů dusíku** pro automobily s naftovými motory. Návrh usnesení, které představil Výbor pro životní prostředí, byl plénum zamítnut 323 hlasy k 317. 61 poslanců EP se hlasování zdrželo. Neodsouhlasení usnesení tak dává Komisi možnost schválit druhý balíček pro zavedení emisních testů při skutečné jízdě.

Poslanci EP diskutovali v úterý 2. února s komisařem pro hospodářské a finanční záležitosti, daně a cla Pierrem Moscovicim o problematice **daně z příjmu právnických osob** v souvislosti s aférou Luxleaks. V rozpravě odkazovali na závěry Zvláštního výboru pro daňová rozhodnutí a komisaři P. Moscovicimu zmiňovali též misi dalšího zvláštního vyšetřovacího výboru (TAX2), který by měl podat zprávu s doporučeními ohledně daně z příjmu právnických osob v červnu 2016.

Nová podoba dohody o Safe Harbour > Evropský parlament

Komisařka pro spravedlnost, spotřebitele a rovnost žen a mužů Věra Jourová informovala poslance na mimořádné schůzi výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci (LIBE) o průběhu jednání o nové podobě dohody Safe Harbour. Cílem Komise je zajistit ochranu dat občanů EU a poskytnout záruky, aby tok dat mezi EU a USA mohl pokračovat.

Kontext

V návaznosti na rozsudek Soudního dvora EU ve věci Schrems z 6. října 2015, kterým byl zrušen stávající systém předávání osobních údajů mezi EU a USA v obchodních vztazích, tzv. Safe Harbour, si Komise stanovila za cíl vytvořit nový robustní systém, který by zejména obsahoval právně závazné záruky ze strany USA a zajistil vhodné řešení individuálních stížností občanů EU. Novou dohodu měla komisařka V. Jourová vyjednat do konce ledna.

Klíčové body

Komisařka Věra Jourová vystoupila s prezentací o aktuálním stavu jednání s partnery z USA o novém mechanismu pro předávání osobních údajů mezi USA a EU, který by se měl zásadně lišit od dohody Safe Harbour z roku 2000. Za klíčové body jednání označila potřebu vymezení a záruk pro přístup k údajům ze strany veřejných orgánů, který by se měl omezit pouze na nejnütnější data. Důležité je i zajištění nezávislého přezkumu a práva na opravný prostředek, a to rovněž v oblasti národní bezpečnosti, a dále opatření pro řešení individuálních stížností a skutečnou právní závaznost záruk ze strany USA. Dosavadní jednání byla složitá, neboť právní systémy USA a EU se významně liší.

Během následné rozpravy se pozornost poslanců soustředila především na právní charakter nové dohody a obavy o serióznost postoje USA. Poslanec Axel Voss (EPP, DE) uvedl, že je nutné k celé věci přistoupit znovu na základě rozsudku Soudního dvora EU, který ale není snadno implementovatelný. Poslankyni Birgit Sippelovou (S&D, DE) zajímalo, zda bude pro nezávislou kontrolu v USA příslušná jediná federální instance nebo zda se bude systém v jednotlivých státech lišit. Na závěr pak dodala, že bude nutné výslednou dohodu důkladně přezkoumat. Sophia in't Veldová (ALDE, NL) vyjádřila pochybnosti o serióznosti přístupu USA k vyjednávání a vyzvala Komisi, aby neudělala stejné chyby jako u dohody o jmenné evidenci cestujících.

Téhož dne poslanci vedli společnou rozpravu ke zprávě Výboru pro zaměstnanost a sociální věci o návrhu rozhodnutí, kterým se zřizuje **Evropská platforma pro posílení spolupráce při předcházení nehlášené práce a odrazování od ní**. Nehlášená práce představuje v EU až 18,4% hrubého domácího produktu.

EP se za přítomnosti prezidenta Evropské centrální banky (ECB) Maria Draghiho rovněž zabýval výroční zprávou ECB za rok 2014. Společně s Vysokou představitelkou Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku Federikou Mogheriniovou diskutoval o aktuální situaci v Libyi a ve Venezuele. Jedním z důležitých témat středeční rozpravy bylo téma sexuálního obtěžování a násilí páchaného na ženách na veřejných místech.

/V. Bláha/

Komisařka V. Jourová v úvodu hovořila o výměně dopisů, což se jí nezdá dostatečné, neboť si nedokáže představit, že by dopis mohl být právně závazný a že by se na něj jednotlivec mohl odvolávat. Její postoj sdílel i zpravodaj Jan Philipp Albrecht (Zelení/EFA, DE), který navíc vnesl dotaz, zda bude nová dohoda propojena s americkým zákonem o justiční nápravě, o kterém nyní jedná Senát. Poslanec Juan Fernando López Aguilar (S&D, ES) v souvislosti s výměnou dopisů připomněl, že letošní rok je v USA rokem volebním, což by mělo být bráno v úvahu. Předseda výboru LIBE Claude Moraes (S&D, UK) rozpravu uzavřel nabídkou pomoci ze strany EP, např. ve formě usnesení, které by posílilo politický tlak na USA.

V. Jourová v reakci uvedla, že dohoda nebude mít formu pouhé výměny dopisů. Bude se jednat o celý systém dokumentů. Pokud by navíc nový mechanismus nefungoval a pokud by závazky ze strany USA nebyly plněny, bude možné jej pozastavit. Odmítla vyjádření poslance Gillese Lebretona (ENF, FR), že by Komise hodlala obětovat ochranu osobních údajů ve prospěch podpisu TTIP.

Východiska pozice ČR

Vláda ČR uvítala pokračující úsilí Komise připravit takový systém Safe Harbour, který by plně odpovídal požadavkům rozsudku Soudního dvora EU v případě Schrems. Ministerstvo vnitra a Úřad vlády podporují nalezení dostupného právního řešení v co nejkratším možném termínu, aby se neprohluovala právní nejistota, která by mohla negativně ovlivnit transatlantickou ekonomickou aktivitu.

Předpokládaný další vývoj

Přestože komisařka V. Jourová na schůzi výboru LIBE v pondělí 1. února poslancům sdělila, že dohoda zatím uzavřena není, následující den sbor komisařů schválil politickou dohodu s USA o novém systému pro přenos údajů přes Atlantik, nazvaném Privacy Shield (tzv. Štít pro ochranu osobních údajů). Systém by měl splňovat požadavky stanovené v rozsudku Schrems. Evropský parlament se bude novým mechanismem detailně zabývat nejen ve výborech, ale také na některém z plenárních zasedání. Zpravodaj výboru LIBE pro tuto oblast poslanec Jan Philipp Albrecht (Zelení/EFA, DE) v reakci na polickou dohodu Komise s USA uvedl, že navržený nový rámec neobsahuje žádné právně závazné záruky a je urážkou Soudního dvora EU i občanů EU. /A. Kuchařová/

Rozprava k migraci a budoucnosti Schengenského prostoru > Evropský parlament

Poslanci Evropského parlamentu (EP) vedli v rámci plenárního zasedání v úterý 2. února rozpravu o řadě aspektů týkajících se současné migrační krize v EU. K hlavním tématům patřila otázka ochrany vnější hranice Unie a budoucnost Schengenského prostoru, dodržování mezinárodní zásady o nenavracení, spolupráce s Tureckem či nárůst xenofobních nálad a násilí vůči uprchlíkům v Evropě.

Kontext

Dne 15. října 2015 Komise uzavřela Akční plán EU s Tureckem, jehož cílem je zlepšení koordinace při řešení stávající migrační krize. Jeho součástí je také uvolnění finančních prostředků ve výši 3 mld. EUR na uprchlický nástroj pro Turecko na roky 2016 a 2017 (humanitární pomoc pro více než 2 mil. uprchlíků, jež tato země hostí na svém území). Dle dohody schválené Radou dne 3. února 2016 bude tento instrument ze 2/3 financován členskými státy na základě jejich podílu na hrubém národním důchodu EU, zbývající 1 mld. bude hrazena z unijního rozpočtu.

Klíčové body

Poslanci v rozpravě se zástupci Rady (nizozemský ministr zahraničí Bert Koenders) a Komise (komisař pro migraci Dimitris Avramopoulos) většinou vyzvali k překonání paralyzujících obav a neshod v Unii. Zapotřebí je podle jejich názoru účinné řízení migračních toků, ochrana práv uprchlíků a zejména dosažení kontroly externí hranice EU, která je klíčová pro ochranu Schengenského prostoru. Část vystupujících rovněž požadovala nulovou toleranci vůči rasistickým a násilným útokům namířeným proti migrantům a uprchlíkům.

Bert Koenders za předsednictví uvedl, že je třeba urychleně jednat do jara, než přijde vzednutí přístěhovalecké vlny. EU by se měla především soustředit na posílení vnější hranice, vybudování společné pohraniční a pobřežní stráže, spolupráci se třetími zeměmi či revizi Schengenského kodexu. Dále ocenil pokrok při budování tzv. hot-spotů (dnes fungují čtyři) a naopak kritizoval

pomalou realizaci relokací z důvodu neplnění povinností členských států.

Komisař D. Avramopoulos rovněž konstatoval, že členové EU v „první linii“ stejně jako všechny ostatní státy, zatím dosáhli jen mírného pokroku. Seznam úkolů od přerozdělovacích mechanismů (relokace, přesídlení), registračních center, zlepšení návratové politiky apod. je dlouhý a musí být v krátkodobém horizontu úspěšně naplněn. Komise se podle něj snaží fungování Schengenského prostoru znormalizovat, připravuje se však na všechny varianty. D. Avramopoulos rovněž varoval před dynamikou krize: v lednu 2016 překročilo neregulérně Středozemní moře 13-krát více osob oproti stejnému období v loňském roce.

Předseda frakce EPP Manfred Weber (DE) ve svém vystoupení zdůraznil, že problém spočívá v zablokované situaci jak v Radě, tak v Evropském parlamentu. Pro ochranu Schengenského prostoru je podle něj nezbytné právě překonání této neshody. Představitel frakce S&D Gianni Pittella (IT) kritizoval strach, jenž EU zabraňuje činit správná rozhodnutí a který je hrozbou její záhuby. Zdůraznil přítom obzvláště rizikovou situaci pro děti migrantů.

Východiska pozice ČR

Vláda ČR podporuje zajištění efektivnější a silnější ochrany společné vnější hranice EU. Zachování Schengenského prostoru bez hraničních kontrol pokládá za jeden z pilířů evropské integrace a současně svou prioritou při řešení stávající migrační krize. Ve vztahu k třetím aktérům pak vláda považuje za důležité provádění sjednaného rámce pro spolupráci s Tureckem a africkými zeměmi a posilování spolupráce a pomoci zemím na tzv. západobalkánské migrační trase.

Předpokládaný další vývoj

EP se jednotlivými návrhy migrační agendy bude v rámci tzv. usnesení k aktuálním otázkám průběžně zabývat, a to jak v rámci parlamentních výborů, tak i na plenárním zasedání. /O. Kaleta/

Agenda Rady pro hospodářské a finanční záležitosti, 12. února > Informace

Boj proti vyhýbání se daňovým povinnostem. V legislativní části jednání představí Komise návrh směrnice proti daňovým únikům, která má stanovit pravidla zaměřená proti praktikám vyhýbání se daňovým povinnostem, jež mají přímý dopad na fungování vnitřního trhu. Komise plánuje rovněž zahájit výměnu názorů o revizi směrnice o povinné výměně informací v oblasti daní. Tento balíček navazuje na dlouhodobé snahy Komise o zamezení agresivního daňového plánování a zároveň zapadá do rámce mezinárodních aktivit OECD, která opakovaně prosazuje opatření pro zamezení přesouvání zisků a eroze daňového základu (BEPS).

Udělení absolutoria Komisí s ohledem na implementaci rozpočtu 2014. Nelegislativní částí programu Rady bude dominovat rozpočet EU. Ministři budou nejprve projednávat uzavření hospodaření za rok 2014. Rada ve svém doporučení zdůrazňuje potřebu dalšího zlepšení v hospodaření agentur. Také se zaměřuje na nedostatky u zadávání veřejných zakázek a na nedostatky v systémech vnitřních kontrol. Návrhy vycházejí zejména z nálezů Evropského účetního dvoru.

Vodítka pro přípravu rozpočtu EU na rok 2017. Ministři budou přijímat závěry Rady, které stanovují vodítka

pro přípravu rozpočtu EU na příští rok. ČR současné znění zásad pro rozpočet 2017 podporuje.

Skupina na vysoké úrovni pro vlastní zdroje. Předseda skupiny bude informovat o současném stavu práce na možné budoucí podobě tzv. vlastních zdrojů.

Příprava jednání ministrů financí a guvernérů centrálních bank G-20. Rada se bude zabývat přípravou setkání ministrů financí a guvernérů centrálních bank zemí G-20 v Šanghaji (25.–27. února) a schvalovat pozici EU.

Boj proti financování terorismu. Budou přijaty závěry Rady, které stanoví další kroky pro boj s financováním terorismu. Cílem plánu pro zamezení financování terorismu je obecně zjišťovat, sledovat a přerušovat finanční toky teroristů. Komise chce také urychlit transpozici již platných předpisů o praní špinavých peněz, lépe sledovat anonymní způsoby financování, podpořit vyměňování informací mezi relevantními orgány členských států a sledování pohybu hotovosti.

Implementace bankovní unie. Dále budou ministři opětovně diskutovat o současném stavu implementace bankovní unie. /Ch. Kovaříková/

Agenda Rady pro zemědělství a rybolov, 15. února > Informace

Pohoda zvířat. Na jednání by měla proběhnout prezentace pozičního dokumentu delegací Německa, Švédska, Dánska a Nizozemska, který obsahuje nelegislativní aktivitu v oblasti pohody a welfare zvířat. Následně by mělo dojít k prezentaci stanoviska Komise a k výměně názorů.

Udržitelné řízení vnějšího rybářského loďstva. Na Radě bude Komise prezentovat návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o udržitelném řízení vnějšího rybářského loďstva, následovat bude výměna názorů.

Agenda Rady pro zahraniční věci, 15. února > Informace

Moldavsko. Ministři budou diskutovat o poněkud turbulentním vývoji v zemi a možnosti pomoci EU reformnímu procesu.

Bělorusko. Hovořit se bude o další podobě vztahů EU s Běloruskem. Na konci února uplyne období platnosti stávajícího sankčního režimu EU vůči zemi. Evropská služba pro vnější činnost jej navrhuje podstatně modifikovat.

Klimatická diplomacie. Ministři budou jednat o přijetí Akčního plánu diplomatických aktivit na podporu klimatické politiky EU po úspěšné konferenci COP21.

Další agenda. Ministři by dále měli diskutovat o současné situaci na trhu se zemědělskými komoditami. Komise by rovněž měla poskytnout informace o současném stavu mezinárodního zemědělského obchodu. V rámci bodu „Různé“ pak bude nizozemské předsednictví informovat o ministerské konferenci k antimikrobiální rezistenci, která se uskuteční 9. a 10. února v Amsterdamu.

/K. Mařátková/

Další agenda. Na obědě se ministři sejdou se svým libanonským kolegou Gebranem Bassilem, přičemž by měli diskutovat o situaci v této zemi. Dále mají být přijaty závěry ke klimatické diplomacii, Bělorusku, Burundi, Somálsku a prioritám EU v oblasti lidských práv na fórech OSN v roce 2016.

/M. Nemkyová/

Agenda Rady pro obecné záležitosti, 16. února > Informace

Provádění závazků Evropské rady. Ministři projednají jednu z priorit předestřených nizozemským předsednictvím na zasedání lednové Rady pro obecné záležitosti. Rada by dle nizozemského předsednictví měla posílit svou dozorčí a koordinační roli nad prováděním závěrů Rady tak, aby byl zaveden účinný mechanismus. Na jednání se očekává diskuse zejména k oblasti migrace.

Příprava jednání únorové Evropské rady. Ministři projednají návrh závěrů jednání Evropské rady, které se koná ve dnech 18. a 19. února 2016 v Bruselu. Návrh by se měl soustředit na (1) provádění závazků Evropské rady k migraci a koordinaci národních opatření v této oblasti a (2) britskou reformní agendu (dohoda členských států na opatřeních v oblastech hospodářské správy, konkurenceschopnosti, suverenity a benefitů/volného pohybu). Návrh závěrů k části britské reformní agendy bude nejspíše stručný s ohledem na probíhající jednání šerpů. Rada také formálně postoupí doporučení o provádění hospodářských politik členských států, jejichž měnou je euro, Evropské radě. Doporučení poprvé letos doprovází Roční analýza růstu. Deklarovaným cí-

lem je lepší propojení eurozóny se správou hospodářských záležitostí na národní úrovni.

Příprava březnové Evropské rady: komentovaný návrh pořadu jednání. Ministři projednají komentovaný návrh pořadu jednání Evropské rady, které se koná ve dnech 17. a 18. března 2016 v Bruselu. Klíčovým tématem je opět migrační krize a odpověď EU na ni. Mimoto lze očekávat diskusi k energetické a klimatické politice a k evropskému semestru.

Meziinstitucionální dohoda o lepší právní úpravě: současný stav. Předsednictví předestře informace o dohodě, která byla sjednána v prosinci 2015 a kterou na svém zasedání tehdy potvrdila Rada pro obecné záležitosti. Nyní probíhá právně-lingvistická revize textu a vyčkává se na formální souhlas Evropského parlamentu, který by tak měl učinit na svém plenárním zasedání v březnu na základě zprávy předložené ke schválení Výboru pro ústavní záležitosti 22. února.

/K. Schneiderová/

550. zasedání Výboru pro EU na pracovní úrovni > Informace

Dne 2. února 2016 se konalo 550. zasedání Výboru pro EU na pracovní úrovni (PV-EU).

Na úvod jednání byla schválena **rámcová pozice** ke sdělení Komise Digitální smlouvy pro Evropu – Uvolnění potenciálu elektronického obchodu, zpracovaná Ministerstvem průmyslu a obchodu; **rámcová pozice** ke sdělení Komise: Investovat do zaměstnanosti a růstu a maximalizovat příspěvek Evropských strukturálních a investičních fondů, zpracovaná Ministerstvem pro místní rozvoj; **rámcová pozice** k návrhu rozhodnutí Rady, kterým se stanoví dočasná opatření v oblasti mezinárodní ochrany ve prospěch Švédska podle článku 9 rozhodnutí Rady (EU) č. 2015/1523 a podle článku 9 rozhodnutí Rady

(EU) č. 2015/1601, kterými se stanoví dočasná opatření v oblasti mezinárodní ochrany ve prospěch Itálie a Řecka, zpracovaná Ministerstvem vnitra; a **rámcová pozice** k doporučení Komise ze dne 15. 12. 2015, kterým se přijímá Praktická příručka pro uplatňování a řízení Evropského systému ostrahy hranic (dále jen „příručka pro systém EUROSUR“), zpracovaná rovněž Ministerstvem vnitra.

Poté byly projednány **rámcové pozice**, zpracované Ministerstvem dopravy: **rámcová pozice** ke sdělení Komise Strategie pro evropské letectví a **rámcová pozice** k návrhu nařízení o společných pravidlech v oblasti civilního letectví /Pokračování na s. 8/

a zřízení Evropské agentury pro bezpečnost letectví, kterým se ruší nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 216/2008.

Projednán byl také **mandát** na neformální zasedání Rady pro zahraniční věci ve formátu ministrů obrany ve dnech 4. a 5. února 2016 v Amsterdamu (Ministerstvo obrany) a mandát na neformální zasedání Rady pro zahraniční věci ve dnech 5. a 6. února 2016 v Amsterdamu (Ministerstvo zahraničních věcí).

V části věnované **aktuálním evropským otázkám** nejprve zástupkyně Ministerstva dopravy informovala o kandidatuře na předsedu Správní rady agentury GSA a zástupkyně Ministerstva zemědělství o jmenování členů Správní rady Evropského úřadu pro bezpečnost potravin (EFSA). Zástupce Ministerstva zahraničních věcí doplnil informaci o obsazení pozice zvláštního představitele generálního tajemníka Rady Evropy pro migraci a uprchlíky. Zástupce Úřadu vlády, zástupce Ministerstva zahraničních věcí a zástupci Stálého zastoupení ČR při EU informovali o aktuálním dění v Evropském parlamentu. Poté podala zástupkyně Ministerstva pro místní roz-

voj zprávu ze setkání ministrů odpovědných za kohezní politiku zemí Visegrádské skupiny ve dnech 26. a 27. ledna 2016 a zástupce Úřadu vlády informaci o přípravách mimořádného summitu předsedů vlád V4 dne 15. února 2016 v Praze. Zástupce Ministerstva průmyslu a obchodu spolu se zástupcem Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy podali zprávu z neformálního zasedání Rady pro konkurenceschopnost (vnitřní trh, průmysl a výzkum) ve dnech 27. a 28. ledna 2016 v Amsterdamu. Zástupce Úřadu vlády upozornil na harmonogram přípravy NPR 2016 a poté poděkoval Stálému zastoupení ČR při EU za zpracování přehledu návštěv představitelů českých státních orgánů v Bruselu a Amsterdamu.

V bodě „**Různé**“ bylo avizováno zasedání Pracovního týmu RHSD pro EU dne 10. února 2016 a zástupce Úřadu vlády informoval o konání kulatého stolu Národního konventu o EU ke společné zahraniční a bezpečnostní politice. Na závěr byly schváleny instrukce na jednání výboru Coreper I (3. února) a Coreper II (3. února). /E. Macálková/

Rámcové pozice schválené v 5. týdnu > Informace

Rámcová pozice ke sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru – **Digitální smlouvy pro Evropu** – Uvolnění potenciálu elektronického obchodu (vypracovalo Ministerstvo průmyslu a obchodu)

Rámcová pozice ke sdělení Komise: **Investovat do zaměstnanosti a růstu a maximalizovat příspěvek Evropských strukturálních a investičních fondů** (vypracovalo Ministerstvo pro místní rozvoj)

Rámcová pozice k návrhu rozhodnutí Rady, kterým se stanoví **dočasná opatření v oblasti mezinárodní ochrany ve prospěch Švédska** podle článku 9 rozhodnutí Rady (EU) č. 2015/1523 a podle článku 9 rozhodnutí Rady (EU) č. 2015/1601, kterými se stanoví dočasná opatření v oblasti mezinárodní ochrany ve prospěch **Itálie a Řecka** (vypracovalo Ministerstvo vnitra)

Kalendář EU na 6. týden > Informace

8.–9. února – Konference o podpoře důstojné práce na evropském trhu práce, Amsterdam

9.–10. února – Konference Evropské sítě pro informace o cizí druhy, Ispra

Rámcová pozice k doporučení Komise ze dne 15.12.2015, kterým se přijímá **Praktická příručka pro uplatňování a řízení Evropského systému ostrahy hranic** (dále jen „příručka pro systém EUROSUR“) (vypracovalo Ministerstvo vnitra)

Rámcová pozice ke sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému ekonomickému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – **Strategie pro evropské letectví** (vypracovalo Ministerstvo dopravy)

Rámcová pozice k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady **o společných pravidlech v oblasti civilního letectví a zřízení Evropské agentury pro bezpečnost letectví**, kterým se ruší nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 216/2008 (vypracovalo Ministerstvo dopravy)

10. února – Zasedání výboru Coreper I

10.–11. února – Zasedání výboru Coreper II

12. února – Zasedání Rady pro hospodářské a finanční věci

Týden v Evropské unii

Týdenní monitoring událostí v EU Sekce pro evropské záležitosti Úřadu vlády ČR * Číslo 213 *
Týden 1. – 7. února 2016 * Kontakt: newsletter@vlada.cz * Šířeno výhradně v elektronické podobě *
Připravují pracovníci Sekce pro evropské záležitosti Úřadu vlády ČR. Editor: I. Blahušiak.